

saadanne Dannelsesanstalter istand, at erfare, efter hvilke Ansuelser Ministeriet i denne Henseende handler. At jeg har vovet i Forbindelse med 23 ærede Medlemmer at bede om at faae den ved 2den Behandling bevilgede Sum af 2000 Rbd. forhøiet til 3000 Rbd., er tildeels foranlediget ved en Udtalelse af den nuværende ærede Minister under Finantslovens 2den Behandling, idet han der har givet den ærede Rigsdagsmand fra Salling (Morgaard) Haab om at faae det af ham attraaede Tilskud til den Bondehøiskole, som han med megen Iver har arbejdet paa at faae istand; thi naar denne Skole skal have et saa stort Tilskud, da indseer jeg ingen Grund til, at de 2 Skoler, som jeg tillod mig at fremhæve, skulde have mindre, idet jeg haaber, at de ved Skoleforstandernes Personligheder ville kunne maale sig med enhver anden for Tiden bestaaende Skole af denne Art. Jeg beder bemærket, at der i denne Tid arbejdes flere Steder paa Landet paa at faae saadanne Skoler oprettede. Jeg vil saaledes bemærke, at der i Bønsbøl er paatakt 2, den ene er alt oprettet, den anden er i Begreb med at danne sig. Jeg meente derfor, at man af Billighedshensyn vilde gaae ind paa, at disse 2000 Rbd. blive forhøiede til 3000 Rbd.

Numtibøll: Forsaauidt jeg er en af de 15 Medlemmer, der have foreslaaet Undringsforslaget under Nr. 19, vil jeg blot bemærke i Almindelighed, at jeg har antaget, at den glædelige Trang til bedre Underviisning, som i Landcommunerne viser sig, burde understøttes og opfyldes ved enhver Leilighed, hvor Statens Midler deril kunde tilstrække.

Hvad dernæst angaaer Forslaget under Nr. 22, som jeg maa tilstaae væsentligt er udgaaet fra mig, da maa jeg udbede mig Thingets Opmærksomhed et Øieblik for de Grunde, som have bevæget mig dertil, saameget mere som jeg muligt ikke tør vente stor Understøttelse fra Udvalgets Side. Jeg beder Thinget erindre, at der i Forslaget til Finantsloven var opført en Udgiftspost til samme Anvendelse, som ikke var 10,000 Rbdlr., men 17,000 Rbdlr. Efter den Discussion, der forefaldt ved Lovens 2den Behandling om Sagen, troede jeg, at turde nære noget Haab om, at Thinget

muligt vilde gaae ind paa at bevilge en noget moderat Sum til Opførelsen af en ny Skole i Randers istedetfor den gamle, som allerede i længere Tid har været bestemt til Reddrydelse og ikke kan benyttes af flere Grunde. Med Hensyn til Bygningens Tilstand, maa, uden nærmere at hensee til, at den er forfalden, bemærkes, at den vender hele den ene Side ud til et snevert Stræde, imod hvilket den er saa mørk, at man om Vinteren ikke kan benytte de Værelser, der vende ud til den Side, til en stor Deel af Underviisningen. Jeg troer, at de vigtigste Grunde, hvorfor man ikke vilde bevilge de 17,000 Rbd., laae deels deri, at man antog, at denne Sum i og for sig var temmelig høi, deels deri, hvad navnlig Udvalget i sin Betænkning har udtalt, at man ventede, at Randers Skole som lærd Skole, snart maatte nedlægges; der har længe været Tale derom, og Tvivlen har været mellem Horsens og Randers Skoler. Jeg maa antage, at, naar nogen af dem skal nedlægges, bliver det vel snarere Horsens end Randers. I Anledning heraf har jeg mellem anden og nærværende tredje Behandling af Sagen indhentet Erklæring fra Randers Communalbestyrelse, der udtrykkelig har erklæret, at den vil tilskyde 7,000 Rbd. til den nye Rectorboligs og Skolebygningens Opførelse, imod at Staten vil tilskyde de omhandlede ti Tusende Rbd. Derved kommer Communen til at være interesseret i Sagen for mere end Halvdelen. Den har tidligere tilbudt en Byggeplads, der har kostet 3,515 Rbd.; og dermed mener jeg, at denne Sags Stilling er bleven meget væsentligt forandret ved 3die Behandling fra, hvad den var ved anden Behandling, da jo nemlig derved er skeet en betydelig Nedsættelse i det Offer — om man vil kalde det Offer — der fordres af Staten til dette Dømed, og deri ligger desuden den tydeligste Erklæring fra Communen om, at den anseer Sagen for at være meget vigtig, derved at den paatager sig den største Deel af Byrden, eller idetmindste en stor Deel af den. Hvad dernæst angaaer det, som jeg nyligt berørte, at man har fundet selve Bygningsplanen noget for kostbar, maa jeg bede erindret, at det er ikke alene en Skolebygning, men ogsaa en Bo-